

Brussel, 4 juni 2015
(OR. en)

9011/15

**Interinstitutioneel dossier:
2008/0140 (CNS)**

**SOC 330
ANTIDISCRIM 6
JAI 338
MI 326
FREMP 114**

VERSLAG

van:	het voorzitterschap
aan:	het Comité van permanente vertegenwoordigers / de Raad
nr. vorig doc.:	9009/15 SOC 328 ANTIDISCRIM 4 JAI 336 MI 324 FREMP 112
Nr. Comdoc.:	11531/08 SOC 411 JAI 368 MI 246
Betreft:	Voorstel voor een richtlijn van de Raad betreffende de toepassing van het beginsel gelijke behandeling van personen ongeacht godsdienst of overtuiging, handicap, leeftijd of seksuele gerichtheid - Voortgangsverslag

I. INLEIDING

De Commissie heeft op 2 juli 2008 een voorstel aangenomen voor een richtlijn van de Raad die erop is gericht de bescherming tegen discriminatie op grond van godsdienst of overtuiging, handicap, leeftijd of seksuele gerichtheid uit te breiden tot andere gebieden dan arbeid. Het richtlijnvoorstel vormt een aanvulling op de bestaande EG-wetgeving¹ ter zake en voorziet in een verbod van discriminatie op bovengenoemde gronden op de volgende gebieden: sociale bescherming, met inbegrip van sociale zekerheid en gezondheidszorg; onderwijs; en toegang tot goederen en diensten, waaronder huisvesting.

¹ Met name de Richtlijnen 2000/43/EG, 2000/78/EG en 2004/113/EG van de Raad.

Veruit de meeste delegaties hebben het voorstel in beginsel verwelkomd, en vele delegaties staan achter de idee dat het voorstel het bestaande juridisch kader moet aanvullen door alle vier discriminatiegronden via een horizontale benadering aan te pakken.

De meeste delegaties hebben het belang bevestigd van het bevorderen van gelijke behandeling als een gedeelde maatschappelijke waarde in de EU. Verschillende delegaties hebben in het bijzonder gewezen op de relevantie van het voorstel in het kader van de tenuitvoerlegging van het VN-Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap (UNCRPD). Sommige delegaties zouden evenwel de voorkeur hebben gegeven aan ambitieuzere bepalingen inzake handicaps.

Een aantal delegaties zijn wel overtuigd van het belang van discriminatiebestrijding, maar hebben zich in het verleden afgevraagd of het Commissievoorstel - dat volgens hen een inbreuk vormt op de nationale bevoegdheid voor bepaalde aangelegenheden en in strijd is met het subsidiariteits- en het evenredigheidsbeginsel - wel in een behoefte voorziet. Een delegatie handhaaft een algemeen voorbehoud. Een aantal andere delegaties blijft vraagtekens plaatsen bij het opnemen van sociale bescherming en onderwijs in de werkingssfeer.

Andere delegaties hebben ook verduidelijking gevraagd en hun zorgen geuit over met name het gebrek aan rechtszekerheid, de bevoegdheidsverdeling en de praktische, financiële en juridische gevolgen van het voorstel.

In dit stadium handhaven alle delegaties een algemeen studievoorbehoud bij het voorstel. CZ, DK, FR, MT en UK handhaven een voorbehoud voor parlementaire behandeling. De Commissie heeft bevestigd dat zij vooralsnog vasthoudt aan haar oorspronkelijke voorstel en een studievoorbehoud handhaaft bij elke wijziging daarvan.

Het Europees Parlement heeft op 2 april 2009 in het kader van de raadplegingsprocedure advies uitgebracht². Door de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon op 1 december 2009 valt het voorstel thans onder artikel 19 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie; bijgevolg is eenparigheid van stemmen in de Raad vereist, na goedkeuring door het Europees Parlement.

Tijdens het oriënterend debat over dit dossier in de Raad (Epsco) van 11 december 2014 is gebleken dat er nog steeds veel steun was voor het voortzetten van de besprekingen over het richtlijnvoorstel, teneinde tot de vereiste eenparigheid van stemmen te komen, alsook dat er geen steun was voor het idee om in plaats daarvan tot nauwere samenwerking over te gaan.

II. BESPREKINGEN VAN DE RAAD TIJDENS HET LETSE VOORZITTERSCHAP

De Groep sociale vraagstukken heeft het voorstel verder besproken³ en zich daarbij vooral geconcentreerd op het vraagstuk van het toepassingsgebied. Ook het begrip discriminatie is aan bod gekomen. De redactievoorstellen⁴ van het voorzitterschap werden over het algemeen gesteund door de Commissie en werden doorgaans door de delegaties begroet als een stap in de goede richting. De voornaamste elementen die tijdens de workshop zijn besproken, zijn:

1) Toepassingsgebied (artikel 3, leden 1 en 2, en overwegingen 17-a, 17a, 17b, 17f, 17g en 17ga)

Het voorzitterschap heeft getracht in zijn tekstvoorstellen meer duidelijkheid te scheppen over de definitie van het toepassingsgebied en over de bevoegdheidsverdeling tussen de EU en haar lidstaten.

² Zie doc. A6-0149/2009. Ulrike Lunacek (AT/LIBE/Verts/ALE) is als rapporteur aangewezen door het nieuw gekozen Parlement.

³ Vergaderingen van 23 februari en 8 mei.

⁴ Zie doc. 5704/15 en 8149/15.

De besprekingen gingen vooral over *sociale bescherming* en *onderwijs*, waarbij het voorzitterschap ernaar gestreefd heeft het toepassingsgebied zodanig te definiëren dat zo duidelijk als mogelijk naar voren komt dat de lidstaten bevoegd zijn voor de organisatie en de financiering van hun stelsels voor sociale bescherming en hun onderwijsstelsels. Hoewel de groep grote vorderingen heeft gemaakt met het verfijnen van de tekst, moet een aantal nog niet opgeloste detailkwesties verder worden besproken. Voorts handhaafden sommige delegaties in het licht van de huidige tekst een voorbehoud bij het opnemen van sociale bescherming en onderwijs in het toepassingsgebied.

2) Discriminatie (artikel 2, leden 6, 6a en 8)

- Leeftijdsgerelateerde prijzen

Het voorzitterschap heeft in zijn tekstvoorstellen een nieuwe vrijstelling toegevoegd voor preferentiële heffingen, kosten of tarieven voor personen in een specifieke leeftijdsgroep (artikel 2, lid 6), punt c)), met de bedoeling commerciële actoren de mogelijkheid te geven verschillende tarieven aan te rekenen op basis van de leeftijd van de klant. Een aantal delegaties vond echter de vrijstelling zoals deze thans is geformuleerd, te ruim.

- Rechten en vrijheden van anderen

In de ontwerprichtlijn zoals die thans is geformuleerd, wordt bepaald dat de richtlijn, onder andere, maatregelen van nationaal recht die in een democratische samenleving noodzakelijk zijn voor de bescherming van de rechten en vrijheden van anderen, onverlet laat. Het voorzitterschap heeft getracht deze bepaling in die zin te verduidelijken dat de rechten en vrijheden van anderen "het recht op vrijheid van meningsuiting en de persvrijheid" omvatten. Sommige delegaties vonden dat deze bepaling in haar huidige vorm te algemeen is geformuleerd, terwijl andere delegaties voorstelden om de vrijheid van meningsuiting en de persvrijheid in de overwegingen te vermelden.

3) Vragenlijst van het voorzitterschap

Het voorzitterschap heeft een vragenlijst⁵ verspreid, waarin de lidstaten wordt verzocht hun actuele standpunten te verduidelijken met betrekking tot het toepassingsgebied van de richtlijn, de belangrijkste resterende vraagstukken en het tijdschema voor de uitvoering van de bepalingen inzake toegankelijkheid. Het voorzitterschap heeft de ontvangen antwoorden gebundeld in één document⁶, waarvan het hoopt dat het dienst zal kunnen doen als achtergrond voor de verdere werkzaamheden rond dit dossier.

III. RESTERENDE VRAAGSTUKKEN

Een aantal kwesties zal nog nader moeten worden besproken, waaronder:

- diverse aspecten van de bepalingen inzake handicap, zoals toegankelijkheid en redelijke aanpassingen voor personen met een handicap; samenhang met het UNCRPD; vrijstellingen voor gevallen waarin gedetailleerde normen inzake toegankelijkheid van toepassing zijn; ontwerp en vervaardiging van goederen; en toegankelijkheid van nieuwe en bestaande gebouwen, faciliteiten, vervoersdiensten en infrastructuur;
- resterende aspecten in verband met bevoegdheidsverdeling en subsidiariteit; en
- rechtszekerheid met betrekking tot de verplichtingen die de richtlijn zou doen ontstaan.

Voor nadere details over de standpunten van de delegaties, zie de documenten 6499/15, 8679/15 en 9009/15.

⁵ Doc. 6081/15.

⁶ Doc. 8333/1/15 REV 1 (document volgt nog).

IV. CONCLUSIE

Onder het Letse voorzitterschap is duidelijke vooruitgang geboekt, met name wat betreft de afbakening van het toepassingsgebied en de verdeling van de bevoegdheden. De besprekingen in de groep hebben duidelijk bevestigd dat er nog steeds brede steun is voor de richtlijn. De vertegenwoordiger van de Commissie en verscheidene delegaties pleiten voor snelle en concrete vorderingen na het nieuwe elan dat aan de besprekingen is gegeven door het ministerieel debat van december. Het moge echter duidelijk zijn dat voor het bereiken van de vereiste eenparigheid van stemmen nog verdere besprekingen nodig zijn.
